

KONINKRIJK BELGIE.

ROYAUME DE BELGIQUE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, op 13 september 1993 door de Minister van Sociale Zaken verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 mei 1987 houdende vaststelling van de voorwaarden voor de toekenning van de schadeloosstelling voor de niet-uitvoering van projecten van ziekenhuisbouw en voor de sluiting en de niet-ingebruikname van ziekenhuisdiensten, evenals de wijze waarop de schadeloosstelling wordt berekend", heeft op 16 september 1993 het volgend advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, huitième chambre, saisi par le Ministre des Affaires sociales, le 13 septembre 1993, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté royal "modifiant l'arrêté royal du 19 mai 1987 fixant les conditions d'octroi de l'indemnisation pour la non-exécution de projets de construction d'hôpitaux et pour la fermeture et la non-mise en service d'hôpitaux ou de services hospitaliers, ainsi que le mode de calcul de l'indemnisation", a donné le 16 septembre 1993 l'avis suivant :

Volgens artikel 84, tweede lid, dat bij de wet van 15 oktober 1991 is ingevoegd in de gecoördineerde wetten op de Raad van State, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

Met betrekking tot het onderhavige ontwerp, dat samen met een ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 maart 1977 tot vaststelling van de criteria die van toepassing zijn voor de programmatie van verschillende soorten ziekenhuisdiensten" voor advies wordt voorgelegd, luidt die motivering als volgt :

"De vraag om binnen deze termijn (van drie dagen) advies uit te brengen wordt gemotiveerd doordat beide in rand vermelde koninklijke besluiten tot doel hebben de beslissingen genomen op het begrotingsconclaaf uit te voeren.

Op het begrotingsconclaaf werd er reeds van uitgegaan een besparing te realiseren met ingang van 1 juli 1993.

Overwegende dat het bijgevolg dringend noodzakelijk is de nodige maatregelen te nemen teneinde de door het begrotingsconclaaf vooropgestelde besparingen te kunnen verwezenlijken".

*

* *

.../...

ALGEMENE OPMERKINGEN.

1. Het op 28 juli 1993 tussen de federale Regering en de in de artikelen 59bis, 59ter en 108ter van de Grondwet bedoelde overheden gesloten protocol inzake het te voeren gezondheidsbeleid, bepaalt onder meer dat "van de nog bestaande en erkende ziekenhuisbedden in diensten voor de behandeling van zieken die lijden aan langdurige aandoeningen (kenletter V), in beginsel 2000 bedden aanleiding zullen geven tot de oprichting van alternatieve verzorgingsvormen en (dat) een beperkt gedeelte hiervan ... binnen de limieten van de bestaande programmatiecriteria (zal) kunnen reconverteren naar ziekenhuisbedden in geriatriediensten (kenletter G) of in diensten voor specialiteiten (kenletter S)" (punt 1.3. van het protocol).

Luidens de bepaling sub 2.3.3. van het protocol "(zullen) de V-diensten die hun bedden ... reconverteren naar andere verzorgingsvormen van een schadeloosstelling kunnen genieten (en zal) een voorschot ... worden uitbetaald".

Het voor advies voorgelegde ontwerp-besluit strekt ertoe, ter uitvoering van het voornoemde punt 2.3.3. van het protocol, de nadere regelen betreffende de bedoelde schadeloosstelling op te nemen in het koninklijk besluit van 19 mei 1987 houdende vaststelling van de voorwaarden voor de toekenning van de schadeloosstelling voor de niet-uitvoering van projecten van ziekenhuisbouw en voor de sluiting en de niet-ingebruikname van ziekenhuisdiensten, evenals de wijze waarop de schadeloosstelling wordt berekend.

.../...

De nadere regelen voor de sluiting en de reconversie van V-bedden als bedoeld in punt 1.3. van het meervermelde protocol, blijken nog niet te zijn vastgesteld.

In de artikelen 1 tot 4 van het onderhavige ontwerp wordt weliswaar verwezen naar een koninklijk besluit - zonder datum - "tot vaststelling van de nadere regelen bedoeld in de artikelen 32 en 35 van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987, met betrekking tot de desaffectatie van ziekenhuisdiensten en houdende nadere bepaling van de gelijkwaardige vermindering van ziekenhuisbedden in afgeschafte ziekenhuisdiensten, zoals bedoeld in artikel 5, § 4, eerste lid, van de wet van 27 juni 1978 tot wijziging van de wetgeving op de ziekenhuizen en betreffende sommige andere vormen van verzorging", maar aan de Raad van State werd bevestigd dat dit besluit zich nog in het stadium van de administratieve voorbereiding bevindt.

Gelet op de manifeste samenhang tussen dat ontwerp-besluit en het onderhavige ontwerp, welke samenhang inzonderheid blijkt uit de verwijzingen naar het voornoemde besluit in de artikelen 2 tot 4 van het onderhavige ontwerp, zal de Regering er zorg moeten voor dragen dat het onderhavige ontworpen besluit niet in werking wordt gesteld vooraleer het voornoemde besluit in werking is getreden.

Het verdere advies moet met dat voorbehoud worden gelezen.

.../...

2. Wat de rechtsgrond voor de ontworpen regeling betreft, wordt in de aanhef van het ontwerp-besluit verwezen naar de artikelen 68 en 69 van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987. Deze wetsbepalingen, die aan de Koning de bevoegdheid opdragen om de normen vast te stellen welke de ziekenhuizen moeten naleven wat betreft de algemene inrichting van de ziekenhuizen, de inrichting en de werking van elk soort van diensten en de organisatie van de verstrekking van dringende geneeskundige verzorging, blijken niet de vereiste juridische grondslag voor de ontworpen regeling te kunnen bieden.

Die rechtsgrond blijkt eerder te moeten worden gezocht in artikel 47 van de gecoördineerde wet op de ziekenhuizen, luidens welke bepaling ten laste van de Staatsbegroting een schadeloosstelling kan worden toegekend voor de kosten die gepaard gaan met de sluiting van onder meer een ziekenhuisdienst (1).

BIJZONDERE OPMERKINGEN.

Aanhef.

1. Rekening houdend met de algemene opmerking 2 in verband met de rechtsgrond voor de ontworpen regeling, redigere men de eerste aanhefverwijzing als volgt :

(1) Het is overigens op grond van die bepaling van artikel 47, die oorspronkelijk artikel 6, § 10, vormde van de wet van 23 december 1963, dat het koninklijk besluit van 19 mei 1987 werd vastgesteld, van welk koninklijk besluit het onderhavige ontwerp de wijziging beoogt.

"Gelet op de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987, inzonderheid op artikel 47;".

2. Aangezien het koninklijk besluit van 23 oktober 1964, waarnaar wordt verwezen in het tweede lid van de aanhef, uiteraard niet de rechtsgrond vormt voor de ontworpen regeling en het ontwerp evenmin de wijziging van dat besluit beoogt, dient de verwijzing ernaar te worden weggelaten.

3. In het vierde lid van de aanhef dient de datum te worden vermeld van het protocol waarnaar wordt verwezen.

In fine van die verwijzing behoren volledigheidshalve de woorden "inzake het te voeren gezondheidsbeleid" te worden toegevoegd.

4. De verwijzing, in het vijfde lid van de aanhef, naar het advies van de Nationale Raad voor ziekenhuisvoorzieningen, Afdeling programmatie en erkenning, welk advies niet wordt opgelegd door artikel 47 van de gecoördineerde wet op de ziekenhuizen, dient eveneens te worden geschrapt.

Artikel 2.

Men vervange, in de inleidende zin van dit artikel, de woorden "Artikel 6, littera 4º, ..." door "Artikel 6, 4º, ...".

.../...

Artikel 4.

1. Men schrijve in de Nederlandse tekst van de inleidende zin van dit artikel "de bestaande tekst" in plaats van "de tegenwoordige tekst".

2. Zoals werd bevestigd door de gemachtigde ambtenaar, dienen in de ontworpen paragraaf 2 van artikel 28 de woorden "jaar van de sluiting" te worden vervangen door "jaar na de sluiting".

Conformément à l'article 84, alinéa 2, inséré dans les lois coordonnées sur le Conseil d'Etat par la loi du 15 octobre 1991, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui justifient le caractère urgent de la demande.

En ce qui concerne le présent projet, soumis pour avis en même temps qu'un projet d'arrêté royal "modifiant l'arrêté royal du 21 mars 1977 fixant les critères qui sont d'application pour la programmation des différents types de services hospitaliers", cette motivation est la suivante :

"De vraag om binnen deze termijn (van drie dagen) advies uit te brengen wordt gemotiveerd doordat beide in rand vermelde koninklijke besluiten tot doel hebben de beslissingen genomen op het begrotingsconclaaf uit te voeren.

Op het begrotingsconclaaf werd er reeds van uitgegaan een besparing te realiseren met ingang van 1 juli 1993.

Overwegende dat het bijgevolg dringend noodzakelijk is de nodige maatregelen te nemen teneinde de door het begrotingsconclaaf vooropgestelde besparingen te kunnen verwezenlijken".

*

*

*

OBSERVATIONS GENERALES.

1. Le protocole conclu le 28 juillet 1993 entre le Gouvernement fédéral et les autorités visées aux articles 59bis, 59ter et 108ter de la Constitution concernant la

.../...

politique de santé à mener dispose notamment "qu'en principe 2000 des lits hospitaliers existant(s) et agréés dans les services destinés au traitement des malades souffrant d'affections de longue durée (index V), donneront lieu à la création de formes de soins alternatives et (qu')une partie limitée de ces lits pourra, dans les limites des critères de programmation existants, être reconvertie en lits hospitaliers dans des services de gériatrie (index G) ou dans des services de spécialités (index S)" (point 1.3. du protocole).

Selon le point 2.3.3. du protocole, "les services V qui reconvertissent leurs lits en d'autres formes de soins bénéficieront d'une indemnisation (et) une avance sera octroyée".

Le projet d'arrêté soumis pour avis tend, en exécution du point 2.3.3. précité du protocole, à insérer les modalités de l'indemnisation susvisée dans l'arrêté royal du 19 mai 1987 fixant les conditions d'octroi de l'indemnisation pour la non-exécution de projets de construction d'hôpitaux et pour la fermeture et la non-mise en service d'hôpitaux ou de services hospitaliers, ainsi que le mode de calcul de l'indemnisation.

Il s'avère que les modalités de fermeture et de reconversion des lits V, au sens du point 1.3. du protocole précité, n'ont pas encore été fixées.

Les articles 1er à 4 du présent projet se réfèrent, il est vrai, à un arrêté royal - non daté - "précisant les règles visées aux articles 32 et 35 de la loi sur les hôpitaux, coordonnée le 7 août 1987, relatives à la désaf-

.../...

fectation de services hospitaliers et précisant la réduction équivalents de lits hospitaliers dans des services hospitaliers désaffectés, visée à l'article 5, § 4, alinéa 1er, de la loi du 27 juin 1978 modifiant la législation sur les hôpitaux et relative à certaines autres formes de dispensation de soins", mais il a été confirmé au Conseil d'Etat que cet arrêté se trouve encore au stade de la préparation administrative.

Eu égard à la connexité manifeste entre ce projet d'arrêté et le présent projet, connexité qui se déduit singulièrement des références à l'arrêté susmentionné dans les articles 2 à 4 du projet, il appartiendra au Gouvernement de veiller à ce que le présent arrêté en projet ne prenne pas effet avant l'arrêté susmentionné.

Il convient de lire la suite de l'avis sous cette réserve.

2. En ce qui concerne le fondement légal des règles en projet, le préambule du projet d'arrêté fait référence aux articles 68 et 69 de la loi sur les hôpitaux, coordonnée le 7 août 1987. Ces dispositions législatives, qui délèguent au Roi le pouvoir de fixer les normes que les hôpitaux doivent respecter en ce qui concerne l'organisation générale des hôpitaux, l'organisation et le fonctionnement de chaque type de services et l'organisation de la dispensation des soins médicaux urgents, s'avèrent impuissantes à procurer aux règles en projet le fondement légal requis.

Il apparaît que ce fondement légal doit plutôt se rechercher à l'article 47 de la loi coordonnée sur les

.../...

hôpitaux, disposition selon laquelle une indemnité peut être accordée à charge du budget de l'Etat, notamment pour les frais de fermeture d'un service hospitalier (1).

OBSERVATIONS PARTICULIERES.

Préambule.

1. Compte tenu de l'observation générale n° 2 relative au fondement légal des règles en projet, il y aurait lieu de rédiger l'alinéa 1er du préambule ainsi qu'il suit :

"Vu la loi sur les hôpitaux, coordonnée le 7 août 1987, notamment l'article 47;".

2. Dès lors qu'à l'évidence, l'arrêté royal du 23 octobre 1964, auquel se réfère l'alinéa 2 du préambule, ne constitue pas le fondement légal des règles en projet et que le projet n'a pas davantage pour objet de modifier cet arrêté, il convient d'omettre cette référence.

3. A l'alinéa 4 du préambule, il y a lieu d'indiquer la date du protocole visé.

(1) C'est du reste sur le fondement de cette disposition de l'article 47, qui constituait à l'origine l'article 6, § 10, de la loi du 23 décembre 1963, que l'arrêté royal du 19 mai 1987 a été établi, arrêté royal que le présent projet se propose de modifier.

Au même alinéa, in fine, il y aurait lieu, pour être complet, d'ajouter les mots "concernant la politique de santé à mener".

4. Il y aurait lieu de supprimer également la référence que fait l'alinéa 5 du préambule à l'avis du Conseil national des établissements hospitaliers, Section programmation et agrément, avis qui n'est pas imposé par l'article 47 de la loi coordonnée sur les hôpitaux.

Article 2.

Il convient de remplacer, dans la phrase liminaire de cet article, les mots "L'article 6, littera 4º, ..." par "L'article 6, 4º, ...".

Article 4.

1. Dans le texte néerlandais de la phrase liminaire de cet article, il y aurait lieu d'écrire "de bestaande tekst" au lieu de "de tegenwoordige tekst".

2. Ainsi qu'il a été confirmé par le fonctionnaire délégué, il convient de remplacer, au paragraphe 2 en projet de l'article 28, les mots "année de la fermeture" par "année suivant la fermeture".

De kamer was samengesteld uit

La chambre était composée de

de Heer : W. DEROOVER,
Monsieur :

staatsraad, voorzitter,
conseiller d'Etat, président,

Mevrouwen : S. VANDERHAEGEN,
Mesdames : M.-R. BRACKE,

staatsraden,
conseillers d'Etat,

F. LIEVENS,

griffier,
greffier.

De overeenstemming tussen de
Nederlandse en de Franse tekst
werd nagezien onder toezicht van
Mevr. S. VANDERHAEGEN.

Het verslag werd uitgebracht
door de H. D. ALBRECHT, eerste
auditeur.

La concordance entre la ver-
sion néerlandaise et la version
française a été vérifiée sous le
contrôle de Mme S. VANDERHAEGEN.

Le rapport a été présenté par
M. D. ALBRECHT, premier auditeur.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

F. LIEVENS.

W. DEROOVER.